

ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно

12 листопада 2009 року

№33-34(2887-2888)

Сивочолий та завжди молодий Київський політехнічний

Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут» є одним з найбільших навчальних закладів Європи, потужним науковим, просвітницьким, культурним, молодіжним центром країни.

Навесні 1898 р. указом Його Імператорської Величності Миколи II одночасно було створено три політехнічних інститути – Варшавський, Київський та Санкт-Петербурзький. Того ж року відбувся перший набір слухачів до КПІ: на інженерне відділення – 101 чол., механічне – 109 чол., хімічне – 63 чол., сільськогосподарське – 87 чол., усього – 360 осіб. Першим директором КПІ став видатний учений-механік Віктор Львович Кирпичов (1845-1913).

Перший випуск політехніків відбувся взимку 1903 р. Головою екзаменаційної комісії було призначено відомого вченого-хіміка Дмитра Івановича Менделєєва. Про рівень підготовки фахівців Дмитро Іванович у своїй доповідній записці писав: «Маючи 35-річний досвід у справі дипломування у вищих навчальних закладах, маю сміливість стверджувати, що такої загальної сукупності спеціальних робіт, яку я побачив у студентів першого випуску Київського політехнікуму, неможливо зустріти у відомих мені університетах та технологічних інститутах. Приклади ці (дипломні роботи) мають особливо важливе значення. Вони можуть створити традиції надзвичайно важливого значення для інших наших політех-

нікумів, демонструючи як працює увагу професорів, так і необхідну для самостійності підготовки студентів-випускників».

У 2008 році КПІ відзначив 110-річчя з дня заснування. За цей час він інтенсивно розвивався сам і дав життя багатьом новим самостійним вищим навчальним закладам, які сьогодні називаються: Національний університет біоресурсів і природокористування України, Київський національний університет технологій та дизайну, Київський національний університет будівництва і архітектури, Український державний університет харчових технологій, Національний авіаційний університет, Чернігівський державний технологічний університет, Житомирський державний технологічний університет, Вінницький національний технічний університет, Черкаський державний технологічний університет, Дніпропетровський національний університет залізничного транспорту, Одеський національний морський університет, Харківський національний автомобільно-дорожній університет.

За ініціативою провідних учених Київського політехнічного інституту на базі існуючих та новостворених кафедр і науково-дослідних лабораторій було засновано також ряд академічних та галузевих науково-дослідних інститутів, які і нині плідно працюють. Ось деякі з них: Інститут механіки ім. С.П.Тимошенка НАН України, Український науково-дослідний інститут паперу, Інститут техніч-

ної теплофізики НАН України, Інститут проблем міцності НАН України.

Ми з гордістю називаємо імена видатних вітчизняних учених – професорів і випускників КПІ, які стали фундаторами багатьох наукових напрямів, зробили величезний внесок у розвиток науки, техніки, промисловості, виховали плеяду своїх послідовників (див. стор. 2-3).

У 1998 році Київський політехнічний інститут став Національним технічним університетом України «Київський політехнічний інститут». Сьогодні наш університет є найбільшим навчальним закладом України: кожний шостий студент м.Києва – студент КПІ, 4% усіх першокурсників України – це студенти КПІ, кожен 25-й професор і доцент України – це викладач КПІ, серед політехнічних закладів освіти кожний 5-й факультет і кафедра – це факультет або кафедра КПІ, кожний третій студент-політехнік України – це студент КПІ.

Наприкінці ХХ сторіччя в нашому університеті, поряд із традиційно діючими технічними факультетами, створено ряд нових економічних і гуманітарних факультетів – менеджменту і маркетингу, соціології і права, лінгвістики. Це дає можливість молодим людям, крім технічної спеціальності, одержати другу вищу освіту в гуманітарній або економічній галузі, стати кваліфікованим перекладачем або менеджером.

Закінчення на 2-й стор. ➔

Шановні друзі!

Багатьох із вас хвилюють питання: «Який фах обрати? Куди піти вчитися?». Дехто цікавиться наукою, технікою, студентським та науковим життям країни. Цей випуск газети, присвячений Національному технічному університету України «КПІ», повинен зацікавити вас і, можливо, стане у пригоді.

Сто одинадцять років тому, а саме 30 серпня 1898 р., відбулися урочистості з нагоди відкриття першого на півдні європейської частини Російської імперії вищого технічного навчального закладу – Київського політехнічного інституту. А 106 років тому, 1903 року, відбувся перший випуск інженерів-політехніків. Проте тільки тепер, кризь роки і десятиліття, можна усвідомити значущість цієї події, визначити роль і місце Київського політехніку для країни.

Сьогодні НТУУ «КПІ», ідеєю створення якого опікувалися такі передові вчені свого часу, як Д.І.Менделєєв, В.Л.Кирпичов, М.С.Жуковський, К.А.Тимирязев, став не тільки найбільшим технічним університетом Європи, але й потужним науковим, просвітницьким, культурним, молодіжним центром нашої країни.

У НТУУ «КПІ» сьогодні ведеться копітка, а головне, ефективна робота зі збереження і примноження славних традицій минулого, розвитку вітчизняних освітніх та наукових шкіл, формування сучасної молоді не тільки як фахівців своєї справи, але, в першу чергу, як громадян-патріотів, будівничих України. Історія КПІ – це історія розвитку технічної думки ХХ сторіччя на теренах України, а його майбутнє – це, без перебільшення, передумова успішного розвитку технологічної компоненти суспільства ХХІ століття.

З повагою,

Михайло Згуровський,
ректор НТУУ «КПІ»,
академік НАН України

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

- 1 Сивочолий та завжди молодий КПІ
- 2 Славені імена
- 3 Київської політехніки
- 4 Інститути та
- 5 факультети
КПІ
- 6 Напрями та спеціальності підготовки фахівців
- 7 Студентські організації
- 8 КПІ мистецький і спортивний

Екзаменаційна комісія під головуванням Д.І.Менделєєва на першому випуску студентів КПІ у 1903 році

Сивочолий та завжди молодий Київський політехнічний

Продовження.
Початок на 1-й стор.

Останніми роками на базі КПІ створено Український інститут інформаційних технологій в освіті, Центрально-східно-європейський віртуальний університет, який розширив можливості громадян багатьох країн отримати високоякісну вищу освіту, не залишаючи свого місця проживання.

В університеті функціонують 18 факультетів, 8 навчально-наукових інститутів (у т.ч. у два військові), філія в м. Славутичі, 12 науково-дослідних інститутів і 14 наукових центрів. Здійснюється підготовка бакалаврів (зі 125 спеціальностей), спеціалістів (зі 115 спеціальностей), магістрів інженерії, магістрів, кандидатів наук (рівнозначно PhD), докторів наук. Навчальний процес проводять досвідчені викладачі та відомі вчені України, серед яких 10 академіків та членів-кореспондентів НАН України, 260 професорів, докторів наук, 1249 доцентів, кандидатів наук. Аудиторії та лабораторії університету оснащені сучасним обладнанням, що дозволяє проводити навчальний процес і наукові дослідження на світовому рівні, впроваджувати новітні технології навчання з використанням локальних (Intranet) і глобальних (Internet) комп'ютерних мереж і забезпечувати якість освіти на рівні всесвітньо визнаних університетів.

В університеті працює практичне відділення, на якому іноземні слухачі протягом 10 місяців вивчають українську, російську або англійську мови, математику, фізику, біологію та інші дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого оволодіння університетською програмою.

Дбаючи про входження України в єдиний європейський освітній простір, НТУУ "КПІ" став осередком Державної інформаційної мережі вищих навчальних закладів і інститутів Національної академії наук URAN, яка приєднана до Європейської освітньої мережі GEANT. КПІ є ініціатором створення в Україні "Центру суперкомп'ютерних обчислень і даних", який передбачає розвиток інфраструктури для всебічного інформатизації освіти і науки, розроблення елементів штучного інтелекту та інтерактивних технологій.

Наукові розробки НТУУ «КПІ» щорічно відзначаються Державними преміями України в галузі науки і техніки.

НТУУ "КПІ" успішно співпрацює з 91 технічним університетом з 34 країн світу, багатьма міжнародними організаціями (ЕС, СУ, UNDP, UNESCO, UNIDO, WIPO, NATO, EDNES, ICSU, CODATA) та відомими фірмами (MOTOROLA, SIEMENS, FESTO, SAMSUNG, INTEL та іншими), бере участь у виконанні міжнародних освітніх, наукових проектів і програм.

Спільно з НАН України створено Відділення цільової підготовки, завдяки чому значно посилюється взаємодія освіти з наукою і виробництвом. Зростає можливість проведення навчально-наукової роботи в рамках навчально-науково-виробничих об'єднань (у т.ч. і міждисциплінарних), базових кафедр, їх філій і центрів в інститутах НАН України та інших наукових установах.

Університет є одним з ініціаторів та безпосереднім учасником реформування вищої освіти, впровадження ступеневої системи навчання, активним прихильником приєднання України до Болонського процесу. Одним з перших університетів України НТУУ "КПІ" у вересні 2003 року приєднався до співдружності університетів, які підписали "Велику Хартію Університетів" Європи ("Magna Charta Universitatum").

На сьогодні головною метою діяльності НТУУ "КПІ" є підготовка висококваліфікованих фахівців і проведення наукових досліджень для "проривного" розвитку економіки України насамперед з таких пріоритетних напрямків:

- сучасні технології в галузі інформатики, машинобудування, хімії, матеріалознавства;
- інформаційні мережі та інформаційні телекомунікаційні технології;
- проблеми енергозбереження і розвиток енергозберігаючих технологій;
- моніторинг і охорона навколишнього середовища;
- ліквідація наслідків ядерних і техногенних катастроф;
- космічні та авіаційні технології;
- дослідження і використання людських ресурсів;
- медична інженерія;
- системний аналіз і прийняття рішень та ін.

В університеті впроваджено комплексну систему контролю якості підготовки фахівців, яка включає незалежний моніторинг залишкових знань студентів старших курсів з фундаментальних, професійно-орієнтованих і фахових дисциплін, а також рівня володіння ними інформаційними технологіями та іноземною мовою; контроль якості дипломних проектів і робіт випускників; оцінку якості випускників роботодавцями. Щорічно в університеті проводиться конкурс на кращі дипломні проекти і роботу з преміюванням керівників і лауреатів конкурсу.

КПІ створений, працює і розвивається вже понад 110 років як кампус, в якому на одній території в 160 гектарів органічно поєднані умови для навчання, занять спортом, підвищення рівня культурного, наукового та інтелектуального розвитку, відпочинку та занять особистими захопленнями всього 50-тисячного колективу.

Думаючи про майбутнє, в КПІ беруть традиції, адже вони – місток між минулим і майбутнім. Пам'ятаючи про видатних політехніків, біля корпусів університету встановлено пам'ятники Д.І.Менделєєву, В.Л.Кирпичову, С.П.Тимошенку, Є.О.Патону, творцеві першої ЕОМ у континентальній Європі С.О.Лебедеву, математикові М.П.Кравчуку, видатному конструкторові космічних ракет, колишньому студенту КПІ С.П.Корольову, геніальному авіаконструктору, творцеві перших гелікоптерів, також колишньому студенту КПІ – І.І.Сікорському.

НТУУ "КПІ" впевнено рухається в майбутнє. Спираючись на багаторічні традиції та динамічно відповідаючи на виклики сьогодення, активно впливає на розвиток Києва, Київського регіону, загалом України, успішно інтегрується в європейську, світову науково-освітню спільноту.

НТУУ "КПІ" має багату і славетну історію. Його славу створювали натхненною, самовідданою працею видатні вчені і педагоги, які перетворили КПІ в унікальний навчальний та науковий заклад, і його випускники, що зробили видатний внесок у розвиток науки і техніки у XX сторіччі – вітчизняної та світової.

Про деяких найславетніших професорів і випускників КПІ, короткі повідомлення.

КИРПИЧОВ Віктор Львович (1845-1913) – видатний учений-механік, педагог, організатор вищої технічної освіти, перший директор КПІ (1898–1902 рр.).

У 1884-1885 рр. В.Л.Кирпичов був професором Петербурзького інституту цивільних інженерів, у 1885-1898 створив і очолював другий у Російській імперії технологічний інститут у Харкові (тепер – НТУ "Харківський політехнічний інститут").

У 1898 очолює новостворюваний Київський політехнічний інститут і кафедру опору матеріалів. В організацію КПІ він поклав нові прогресивні принципи побудови навчального процесу, головним з яких був принцип поєднання теоретичної підготовки з лабораторними заняттями й виробничою практикою, на той час нетиповий. Останні десять років життя викладав у Санкт-Петербурзькому політехнічному інституті курси прикладної і будівельної механіки. Основні напрями наукової діяльності – дослідження з опору матеріалів, будівельної і технічної механіки, міцності машин та конструкцій. Уперше в Росії видав найповніші курси з опору матеріалів і статички споруд. Його роботи з будівельної механіки не мали собі рівних у європейській науково-технічній літературі за оригінальністю й виразністю викладу. Відкрив закон подібності в механіці. Велика заслуга В.Л.Кирпичова полягає у створенні при Київському політехнічному інституті першої Київської наукової школи механіки в галузі динамічної і статичної міцності машинобудівного напрямку, яка відіграла значну роль у розвитку вітчизняної науки і техніки.

Праці В.Л.Кирпичова, присвячені різним проблемам опору матеріалів, механіки та основам конструювання машин, увійшли до золотого фонду вітчизняної технічної літератури.

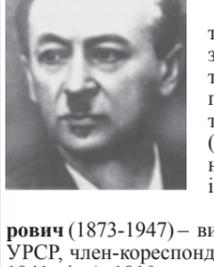
ПАТОН Євген Оскарович (1870-1953) – видатний мостобудівник, засновник вітчизняної школи зварювання металів, академік АН УРСР, Герой Соціалістичної Праці, лауреат Державної премії СРСР, працював у КПІ в 1904-1929 та 1935-1939 роках. Завідувач кафедри мостобудування (1904-1929), декан інженерного факультету (1906), організатор і завідувач (1935-1939 рр.) кафедри електрозварювання. У 1934 створив Інститут електрозварювання АН УРСР, який очолював до кінця життя.

С.О.Патон розробив методи розрахунку раціональних конструктивних схем металічних мостів, досліджував умови їх роботи, запропонував способи відновлення зруйнованих мостів. Здійснив дослідження в галузі розрахунку і міцності зварних конструкцій, механізації зварювальних процесів, наукових основ електричного зварювання плавленням, керував розробкою способу автоматичного зварювання під флюсом. В роки Великої Вітчизняної війни під керівництвом та за безпосередньою участю С.О.Патона були впроваджені в оборонну промисловість технології й устаткування для зварювання спецсталей, які використовувалися у виробництві найкращого танка Другої світової війни – Т-34. У повоснні роки очолював роботи зі створення наукових основ автоматичних та напівавтоматичних потокових складально-зварювальних ліній. Керував проектуванням зварних мостів. До завершення будівництва останнього свого моста в Києві через Дніпро, що нині носить його ім'я, С.О.Патон не дожив три місяці.

ПИСАРЖЕВСЬКИЙ Лев Володимирович (1874-1938) – видатний учений у галузі фізичної хімії, академік АН СРСР, лауреат Премії ім.Леніна, завідувач кафедри в КПІ в 1908-1912 рр.

З 1927 р. Л.В.Писаржевський – директор Українського інституту фізичної хімії (з 1934 – Інститут фізичної хімії АН УРСР). Одночасно в 1929-1934 рр. – професор Тбіліського політехнічного інституту.

Л.В.Писаржевський створив основи електронної теорії окисно-відновних реакцій, запропонував теорію гальванічного елемента, яка пояснила походження електронних потенціалів, створив електронну теорію каталізу. У підручнику "Введення в хімію" (1926) вперше весь матеріал було викладено з позиції електронної теорії будови атомів і молекул.

ПЛОТНИКОВ Володимир Олександрович (1873-1947) – видатний учений-електрохімік, академік АН УРСР, член-кореспондент АН СРСР, працював у КПІ з 1899 по 1941 рік (з 1910 – професор), у 1931-1941 рр. одночасно – директор Інституту хімії АН УРСР.

В.О.Плотников поклав початок дослідженням електрохімії неводних середовищ, які розвинулися згодом у 20-30-х роках XX століття в оригінальний науковий напрямок, що одержав назву "Київської електрохімічної школи", яка набула світового визнання. В.О.Плотникову і його співробітникам вдалося вперше у світі отримати шляхом електролізу металевий алюміній при кімнатній температурі. У передвоєнні роки школа В.О.Плотникова зробила найбільш вагомий внесок у вивчення природи електродітних розчинів.

ТИМОШЕНКО Степан Прокопович (1878-1972) – всесвітньо відомий учений-механік, (1919), один із засновників Академії наук України, академік Української АН. Працював у КПІ в 1907-1911 та 1917-1920 рр.; у 1909-1911 – декан механічного і

Славетні імена

інженерно-будівельного відділень КПІ, у 1906-1911, 1918-1920 – професор кафедри опору матеріалів, у 1919-1920 – перший директор Інституту технічної механіки (тепер Інститут механіки Національної академії наук України ім. С.П.Тимошенка).

У 1920 р. С.П.Тимошенко емігрував до Югославії, у 1922 переїхав до США. З 1923 до 1927 – науковий консультант компанії "Вестингауз", в 1927-1936 – професор Мічиганського університету; 1936-1943 – завідувач кафедри механіки, 1943-1960 – професор кафедри механіки Стенфордського університету (Каліфорнія), з 1960 до 1972 мешкав у ФРН.

Почесний член академії наук, наукових товариств, почесний доктор найвизначніших університетів багатьох країн світу, нагороджений найпрестижнішими іменними медалями за заслуги в науці і техніці.

Основні напрями наукової роботи – фундаментальні дослідження проблем механіки твердого тіла: міцності, стійкості й коливання механічних систем. Його фундаментальні розробки з опору матеріалів, прикладної теорії пружності і теорії коливань випереджали свій час і знайшли повне практичне використання у створенні сучасної авіаційно-космічної техніки, інженерних споруд та кораблебудуванні. Його наукові праці актуальні і сьогодні, його підручники перекладено багатьма іноземними мовами, вони використовуються для підготовки інженерів-механіків у всьому світі.

КРАВЧУК Михайло Пилипович (1892-1942) – всесвітньо відомий український математик, академік АН УРСР, член багатьох закордонних математичних товариств. Працював у КПІ з 1921 по 1938 рік, завідувач кафедри вищої математики у 1930-1937 рр.

«... Майже жодне явище в створенні математичної науки (в Україні) не сталося без його участі, ... ані закладалися перші українські школи в містах і селах, перші курси, перші українські університети (народний і державний), ... ані утворювалися математична термінологія або наукова мова... – нічого цього не робилося без активної участі М.Кравчука» – написано в його характеристиці, надісланій до Всеукраїнської академії наук 1929 р. у зв'язку з висуненням його кандидатури в дійсні члени академії. Наукові праці М.Кравчука з різних галузей математики (вищої алгебри та математичного аналізу, теорії диференціальних та інтегральних рівнянь, теорії ймовірності та математичної статистики і т.д.) увійшли до скарбниці світової науки. На сторінках наукових досліджень давно існують і многочлени Кравчука, і моменти Кравчука, і формули Кравчука, і осцилятори Кравчука. Міжнародні конференції імені академіка М.Кравчука раз на два роки збирають у КПІ сотні науковців з усього світу.

ВІНТЕР Олександр Васильович (1878-1958) – видатний учений-енергетик, будівничий перших електростанцій СРСР, академік АН СРСР, нагороджений трьома орденами Леніна, орденом Трудового Червоного Прапора і медалями. Навчався в КПІ в 1899-1900 роках.

За участь у революційному русі О.В.Вінтер у 1901 р. був виключений з інституту і після чотирьохмісячного ув'язнення висланий до Баку під нагляд поліції. Там почав працювати практикантом на міській Білогородській електростанції. У 1905 р., пройшовши всі сходинки служби, призначається начальником цієї електростанції.

У 1907 р. О.В.Вінтер вступив до Петербурзького політехнічного інституту, кілька разів переривав заняття для практичної роботи на електростанціях Москви, закінчив інститут у 1912 р. і був запрошений на будівництво першої в Росії районної електростанції на торфі. У перші роки Радянської влади був одним із творців плану електрифікації Росії (ГОЕЛРО) і будував Ша-

турську державну районну електростанцію.

У 1927 р. О.В.Вінтер був призначений головним інженером, а згодом начальником будівництва Дніпровської гідроелектростанції (Дніпробуду).

Після завершення будівництва ДніпроГЕС у 1932 р. О.В.Вінтер був обраний академіком АН СРСР. У тому ж році його призначили начальником Головернерго і заступником народного комісара важкої промисловості.

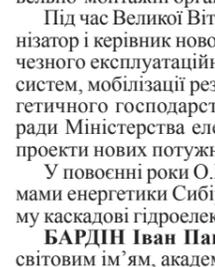
Керуючи Головернерго, О.В.Вінтер займається в першу чергу питаннями енергетичного будівництва, поставивши завдання значного збільшення обсягів введених потужностей. Велику увагу він приділяв організації експлуатації електричних станцій і мереж, боротьбі з аварійністю.

У 1934 р. Вінтер очолює створений у системі Народного комісаріату важкої промисловості Головгідроенергобуд, де пропрацював до 1938 р. Під його керівництвом розгорнулося масштабне спорудження Рибінської і Углицької ГЕС на Волзі, почалася підготовка до будівництва Куйбишевської ГЕС. У період роботи Вінтера начальником Головгідроенергобуду був організований великий проектний інститут Гідроелектропроект, створені спеціалізовані будівельно-монтажні організації.

Під час Великої Вітчизняної війни О.В.Вінтер виступає як організатор і керівник нового наукового напрямку з узагальнення величезного експлуатаційного досвіду електростанцій і енергетичних систем, мобілізації резервів і більш ефективної експлуатації енергетичного господарства. Будучи заступником голови технічної ради Міністерства електростанцій, О.В.Вінтер консультував усі проекти нових потужних електростанцій.

У повоснні роки О.В.Вінтер займався перспективними проблемами енергетики Сибіру. Особливу увагу він приділяв Ангарсько-му каскадові гідроелектростанцій.

БАРДІН Іван Павлович (1883-1960) – вчений-металург зі світовим ім'ям, академік АН СРСР, віцепрезидент АН СРСР, Герой Соціалістичної Праці, Лауреат Ленінської та Державної премії СРСР, кавалер 7-ми орденів Леніна та інших високих нагород СРСР, випускник КПІ 1910 року.

Після завершення будівництва ДніпроГЕС у 1932 р. О.В.Вінтер був обраний академіком АН СРСР. У тому ж році його призначили начальником Головернерго і заступником народного комісара важкої промисловості.

Керуючи Головернерго, О.В.Вінтер займається в першу чергу питаннями енергетичного будівництва, поставивши завдання значного збільшення обсягів введених потужностей. Велику увагу він приділяв організації експлуатації електричних станцій і мереж, боротьбі з аварійністю.

У повоснні роки О.В.Вінтер займався перспективними проблемами енергетики Сибіру. Особливу увагу він приділяв Ангарсько-му каскадові гідроелектростанцій.

БАРДІН Іван Павлович (1883-1960) – вчений-металург зі світовим ім'ям, академік АН СРСР, віцепрезидент АН СРСР, Герой Соціалістичної Праці, Лауреат Ленінської та Державної премії СРСР, кавалер 7-ми орденів Леніна та інших високих нагород СРСР, випускник КПІ 1910 року.

Київської політехніки

Після закінчення КПІ І.П.Бардіна у 1910-1911 рр. працював на американських заводах робітником. Після повернення до України спершу працював на Юзівському металургійному заводі, а у 1916-1923 рр. – на Єнакієвському металургійному заводі начальником доменного цеху, головним інженером, директором заводу і рудників. У 1924-1929 рр. він – головний інженер Макіївського заводу, а потім заводу ім. Дзержинського у Каменському (Дніпродзержинськ). З 1929 р. керував будівництвом величезного на той час Кузнецького металургійного комбінату.

У 1932 р. І.П.Бардіна було обрано дійсним членом Академії наук СРСР, у 1939 р. призначено заступником наркома чорної металургії СРСР, головою президії Уральського філіалу АН СРСР. У 1942 р. ученого обрано віце-президентом АН СРСР. З 1960 р. він завідував кафедрою економіки й організації чорної металургії в Московському інституті сталі і сплавів. З 1944 р. і до останніх днів життя був директором створеного за його ініціативою Центрального НДІ чорної металургії АН СРСР.

У повоєнні роки І.П.Бардіна багато праці і зусиль віддав відновленню й реконструкції зруйнованих війною металургійних підприємств. З ініціативи і за участю І.П.Бардіна було побудовано Череповецький металургійний завод.

СІКОРСЬКИЙ Ігор Іванович (1889-1972) – всесвітньо відомий авіаконструктор, навчався в КПІ в 1907-1911 рр.

У 1908 р. студент КПІ Ігор Сікорський розробив і побудував свій перший вертоліт, який, однак, не піднявся у повітря. Тоді він почав будувати літаки. Спільно з товаришами по інституту Федором Білінкіним і Василем Йорданом побудував літаки БІС-1 і БІС-2, а згодом вже самостійно – С-3, С-4, С-5, С-6. 12 грудня 1912 року літак С-6 побив світовий рекорд швидкості – 111 км/год.

У 1912 р. І.І.Сікорський став головним конструктором авіаційного відділення Російсько-Балтійського вагонного заводу (РБВЗ) у Санкт-Петербурзі. У короткий термін споруджуються багатомоторні аероплани "Гранд" і "Руський в'язь", а згодом – чотиримоторний "Ілля Муромець", який став найкращим літаком Першої світової війни.

Після Жовтневої революції 1917 р., у березні 1918 р., І.І.Сікорський виїхав за кордон – до Югославії, потім до Франції. У 1923 р. створив у США компанію Sikorsky Aeroengineering Corporation. Упродовж 30-х років створює літаючі човни, які могли перевозити пасажирів до міст, де не було аеропортів зі злітно-посадочними смугами. Справжнім шедевром стала чотиримоторна амфібія S-40, яка перевозила 40 пасажирів на відстань до 800 км або 24 пасажирів – на 1500 км.

У 30-х рр. І.І.Сікорський почав знову розробляти вертольоти. У вересні 1939 року він сам випробує експериментальний вертоліт VS-300 (S-46), а у 1942 році його гвинтокрил XR-4 (VS-316) було прийнято на озброєння армією США.

Після війни фірма Сікорського стала визнаним лідером не лише у США, а й у світі. Величезним успіхом компанії стала розробка гелікоптера S-55, який у 1952 році вперше у світі здійснив трансатлантичний переліт. Останнім із вертольотів, розроблених особисто Сікорським у 1954-1955 роках, був S-58. Його численні модифікації експлуатувалися майже в п'ятдесяти країнах світу.

МІКУЛІН Олександр Олександрович (1895-1985) – видатний конструктор авіадвигунів, академік АН СРСР, Герой Соціалістичної Праці, лауреат Державної премії СРСР, навчався в КПІ в 1913-1914 рр., з 1914 р. продовжив навчання у Московському вищому технічному училищі.

Під керівництвом О.О.Мікуліна в Інституті авіаційного моторобудування створено потужний авіаційний двигун М-34, який встановлювався на бомбардувальниках конструкції А.М.Туполева. Цим двигуном були оснащені тупольські літаки АНТ-25, на яких В.П.Чкалов, а потім М.М.Громова у 1937 р. виконали наддалекі перельоти через Північний полюс.

О.О.Мікулін зі своїм КБ розробляє двигун АМ-38 потужністю 1600 к.с., який було встановлено на створеному під керівництвом С.В.Ілюшина штурмовику Іл-2, що прославився у роки Великої Вітчизняної війни (його називали літаючим танком).

Після війни О.О.Мікулін і очолюваний ним колектив розробили реактивний двигун АМ-3 для стратегічного бомбардувальника Ту-16, що мав ре-

кордну тягу 8750 кт. На базі цих же літака і двигуна пізніше був створений перший у світі пасажирський реактивний лайнер Ту-104.

ВУЛ Бенціон Мойсейович (1903-1985) – видатний фізик, академік АН СРСР, Герой Соціалістичної Праці, лауреат Державної та Ленінської премій СРСР, випускник КПІ 1928 року.

З 1932 р. Б.М.Вул працював у Фізичному інституті АН СРСР, з 1933 керує організованою ним лабораторією фізики діелектриків (нині лабораторія фізики напівпровідників).

Вул встановив природу крайового ефекту при пробі твердих діелектриків та особливості пробою стислих газів в різко неоднорідних полях; розвинув основи теорії фільтрації аерозолів (1937). Відкрив у 1944 р. новий сегнетоелектрик – титанат барію, що покляло початок новому етапу досліджень у галузі сегнетоелектрики. Під керівництвом Б.М.Вула створені перші в СРСР лабораторні зразки напівпровідникових приладів. Уперше запропоновано використовувати р-п-переходи як нелінійні конденсатори. У 1962 р. спільно з іншими створив перший у СРСР напівпровідниковий лазер.

Нагороджений 4-ма орденами Леніна, іншими орденами і медалями.

КОРОЛЬОВ Сергій Павлович (1906-1966) – головний конструктор перших вітчизняних ракет-носіїв, штучних супутників Землі, пілотованих космічних кораблів, основоположник практичної космонавтики, академік АН СРСР, член президії АН СРСР, двічі Герой Соціалістичної Праці, нагороджений трьома орденами Леніна, орденом "Знак Пошани", медалями.

С.П.Корольов навчався в КПІ в 1924-1926 рр. У 1926 році переїхав до Москви і продовжив навчання на аеромеханічному факультеті Вищого технічного училища імені Баумана. У 1931 р. разом з Ф.А.Цандером організував Групу вивчення реактивного руху – (ГИРД). 17 серпня 1933 р. під керівництвом Корольова успішно проводиться випробування першої рідинної ракети конструкції М.К.Тихонравова. Цим було ознаменовано народження нового виду техніки – ракетної. У травні 1946 року Сергій Корольов призначається Головним конструктором балістичних ракет. У 1954 р. виступив з ініціативою створення штучного супутника Землі, успішний запуск якого було здійснено 4 жовтня 1957 р., що покляло початок космічної ери людства. Вже у 1956 р. Корольов говорив, що політ людини в космос вважає найближчою перспективою. 12 квітня 1961 року перший політ у космос здійснив громадянин СРСР Юрій Гагарін – на космічному кораблі "Восток", створеному під керівництвом С.П.Корольова.

ЛЮЛЬКА Архип Михайлович (1908-1984) – видатний конструктор авіадвигунів, академік АН СРСР, Герой Соціалістичної Праці, Лауреат Ленінської та Державної премій СРСР, нагороджений трьома орденами Леніна, орденом Жовтневої Революції, двома орденами Трудового Червоного Прапора – випускник КПІ 1931 року.

А.М.Люлька першим у Радянському Союзі виступив ініціатором створення турбореактивних двигунів. З групою однодумців у неробочий час розробив проект турбореактивного двигуна (ТРД) і добився розгортання робіт зі створення такого двигуна. У 1941 р. А.М.Люлька – перший у світі – запропонував схему двоконтурного турбореактивного двигуна, яка є основною схемою сучасних ТРД.

У 1947 р. з'явилися перші радянські реактивні літаки, оснащені ТРД, розробленими КБ Архипа Люльки. СРСР став третьою країною у світі (після Англії й Німеччини), що власними силами створила турбореактивні двигуни. КБ А.Люльки під його керівництвом розробило десятки типів ТРД, вони з 1949 р. позначалися літерами АЛ. Літаки з двигунами АЛ встановили понад 50 світових рекордів. Модифікований АЛ-31, розробка якого розпочалася в 1973 р., і донині залишається найкращим двигуном для високотемпературних літаків-винищувачів.

ЛЮЛЬСВ Лев Веніамінович (1908-1985) – Головний конструктор зенітної та ракетної зброї, двічі Герой Соціалістичної Праці, лауреат Державних премій СРСР – випускник КПІ 1931 року.

З 1934 р. Л.В.Люльєв працював у дослідно-конструкторському бюро №8 (ДКБ-8) заводу ім. Калініна, який урядовою постановою було визначено базовим для створення танкових, протитанкових і зенітних гармат нового покоління. Тут молодий

інженер спершу створює приціл прямої наводки безпосередньо на ціль для автоматичних зенітних гармат, а незабаром спільно з конструктором І.Радзиловичем розробляє автоматичну зенітну гармату калібру 25 мм ЗІК-25, яка відіграла значну роль на початку Великої Вітчизняної війни. За його безпосередньою участю восени 1941 р. розроблено 45- і 85-міліметрові зенітні гармати, яких за роки війни завод ім. Калініна випустив 20000 зразків. Ці гармати були одним із головних видів зброї, що забезпечили перемогу у Великій Вітчизняній війні.

Після війни створив 130-міліметрову стратосферну гармату КС-30, зразка 1948 року, снаряд якої вагою 33 кг досягав висоти понад 20 км, пізніше – 152-міліметрову гармату КМ-52.

На початку 60-х рр. Л.В.Люльєв створює зенітну ракету ЗМ8 з самохідною пусковою установкою 2П24 для зенітно-ракетного комплексу "Круг", який з 1964 року протягом двох десятиліть був базовим для протиповітряної оборони сухопутних військ СРСР.

Після цього КБ Люльєва розробило ряд ракет для морських комплексів: РПК-2 "Вьюга" (прийнята на озброєння в 1969 р.); РПК-6 "Водопад" (прийнята на озброєння в 1981 р.); РПК-7 "Ветер" (прийнята на озброєння в 1984 р.); ЗМ10 "Гранат"; ЗМ14 "Калибр"; ЗМ51 "Альфа"; ЗМ54 "Бирюза"; 9М38 (для ЗРК "Бук" і М-22 "Ураган") та інші. В середині 1980-х років було створено люльєвські системи С-200 і С-300. Система С-300 стала принципово новим видом зенітно-ракетної зброї, яка використовується і донині.

КІЛЬЧЕВСЬКИЙ Микола Олександрович (1909-1979) – видатний учений у галузі теоретичної механіки, академік АН УРСР – працював в КПІ завідувачем кафедри теоретичної механіки в 1944-1961 рр. Заслужений діяч науки УРСР, лауреат премії ім. О.М.Динника, Державної премії УРСР. Нагороджений двома орденами Трудового Червоного Прапора, орденом «Знак Пошани», багатьма медалями.

Почавши вчитися в КПІ й закінчивши у 1933 р. Київський фізико-хіміко-математичний інститут, М.О.Кільчевський почав викладацьку діяльність у січні 1933 р. Протягом 1933-1944 рр. викладав у Київському індустріальному (політехнічному) інституті. Завідував кафедрою в Ташкентському інституті інженерів залізничного транспорту (1941-1944) та Київському політехнічному інституті (1944-1961), одночасно – професор Київського університету (1945-1958). З 1959 р. керував відділом Інституту механіки АН УРСР. М.О.Кільчевський був членом Національного комітету СРСР з теоретичної і прикладної механіки, членом Президії науково-методичної ради з теоретичної механіки при Мінвузі СРСР, головою наукової ради з проблеми "Загальна механіка" АН УРСР, членом редколегії журналу "Прикладна механіка".

Основні праці присвячені загальній механіці, теорії оболонок, статичним та динамічним контактним задачам теорії пружності, теорії удару, застосуванням інтегральних рівнянь. Ним узагальнені постановка й методи розв'язання статичних і динамічних тривимірних контактних пружних та пружно-пластичних задач. Розробив новий підхід до аналітичного опису процесів, що супроводжують динамічну контактну взаємодію твердих тіл.

ПИСАРЕНКО Георгій Степанович (1910-2001) – видатний учений-механік, академік АН УРСР, лауреат Державної премії СРСР та Державних премій УРСР, навчався і працював в КПІ з 1937 по 1984 рік.

Г.С.Писаренко – засновник наукової школи з механічних коливань, міцності матеріалів та елементів конструкцій в екстремальних умовах експлуатації. У 1966 р. за його ініціативою створено Інститут проблем міцності АН УРСР, незмінним директором якого він був понад двадцять років. Під керівництвом ученого тут знайшли розв'язання актуальні проблеми, які відбивали запити атомної енергетики, газотурбобудування, авіаційної, ракетно-космічної техніки та інших найважливіших галузей машинобудування. Багато сил і енергії віддав Георгій Степанович науково-організаційній роботі в системі НАН України. Був головним ученим секретарем, віце-президентом, членом, потім – радником президії НАН України.

Ім'я Георгія Писаренка широко відоме вітчизняній та світовій науковій громадськості. Він був дійсним членом Міжнародної академії астронавтики, Американського товариства випробувань і

матеріалів, Російського національного комітету з теоретичної та прикладної механіки, президії Національного комітету України з теоретичної та прикладної механіки, головним редактором журналу "Проблеми прочності" та членом редакційних колегій багатьох науково-технічних журналів.

Був нагороджений орденами Леніна, Трудового Червоного Прапора, Жовтневої Революції та іншими, численними медалями.

ЧЕЛОМЕЙ Володимир Миколайович (1914-1984) – видатний учений-конструктор космічних апаратів, академік АН СРСР, двічі Герой Соціалістичної Праці, лауреат Ленінської та Державних премій СРСР, нагороджений чотирма орденами, багатьма медалями – навчався в КПІ у 1932-1933 рр.

Основні наукові праці присвячені конструкціям та динаміці машин, теорії коливань, динамічній стійкості пружних систем, теорії сервомеханізмів. Під його керівництвом створювалися крилаті ракети для Військово-Морського флоту, міжконтинентальні балістичні ракети, космічні системи.

Його КБ створило супутники "Полет-1, -2" (1963, 1964 рр.), що могли змінювати свої орбіти, серію важких дослідних автоматичних станцій "Протон" (1964-1968 рр.) і пілотовані орбітальні станції серії "Салют" – "Салют-2, -3, -5". У 1965 р. створена потужна ракетаносій "Протон" (УР-500К), яка вивела на орбіту сім станцій "Салют", станцію "Мир" і всі її модулі, міжпланетні станції "Луна", "Венера", "Марс", "Вега", "Фобос", супутники зв'язку і телебачення, космічні апарати глобальної навігаційної системи "Глонасс", супутники серії "Космос" та інші.

Всього з 1965 р. було здійснено більш ніж 300 запусків носіїв типу "Протон" і її модифікацій. Ці носії і нині успішно експлуатуються.

ЧИЖЕНКО Іван Миронович (1916-2004) – видатний учений у галузі електротехніки, проректор КПІ в 1959-1969 рр., завідувач кафедри теоретичних основ електротехніки в 1950-1989 рр., академік АН УРСР, лауреат Ленінської та Державної премій СРСР, кавалер ордена Леніна – випускник КПІ 1940 р.

Після закінчення КПІ І.М.Чиженко працював інженером центральної високовольтної лабораторії Дніпроенерго. З 1941 по 1945 рік брав безпосередню участь у боях на фронтах Великої Вітчизняної війни, пройшовши славетний шлях від Волги до Ельби і Праги. Нагороджений двома орденами Вітчизняної війни II ступеня, орденом Червоної Зірки, бойовими медалями.

Після демобілізації з Радянської Армії Іван Миронович поновив наукову та педагогічну діяльність у Київському політехнічному інституті, пройшовши шлях від асистента до професора. Створив наукову школу в галузі вентиляційно-перетворювальної техніки.

ТРЕФІЛОВ Віктор Іванович (1930-2002) – видатний учений-металофізик, академік АН СРСР та АН УРСР, лауреат Державної премії СРСР і Державної премії України, випускник КПІ 1952 року.

З 1955 до 1968 р. В.І.Трефілов працював в Інституті металофізики, де пройшов шлях від молодшого наукового співробітника до заступника директора. У 1969 р. він очолив Інститут проблем матеріалознавства, який незабаром став одним з найбільших і визнаних у світі центрів у цій галузі науки.

Діапазон фундаментальних і прикладних досліджень В.І.Трефілова охоплював ряд найважливіших напрямів сучасного матеріалознавства. Йому належить заслуга створення фізичних основ теорії міцності та пластичності штучних і природних матеріалів найрізноманітнішого призначення. Він є автором теорії деформаційного зміцнення та руйнування полікристалічних металевих матеріалів і засновником наукової школи, що здобула заслужене міжнародне визнання. Фундаментальні дослідження В.І.Трефілова стали базою для розробки оригінального комплексу технологій електротермічної обробки сталі, який забезпечив рекордно високе поєднання міцності з пластичністю, створення технології виробництва особливо міцної сталеві броні. Під його керівництвом розроблено технології виробництва так званої в'язкої кераміки та алмазоподібних матеріалів, процес вибухового спікання алмазоподібних керамік. Ці технології і досі не реалізовані в інших матеріалознавчих центрах світу, незважаючи на інтенсивні роботи у цьому напрямі.

Більш докладну інформацію про цих та інших видатних професорів, науковців і випускників Київської політехніки можна знайти на сайті НТУУ «КПІ» (www.kpi.ua) у розділі «Особистості».

Інститути та факультети Київської політехніки

Механіко-машинобудівний інститут

Це найстаріший підрозділ університету, він був організований у 1898 році як механічне відділення КПІ. Нині MMI – один із найбільших науково-педагогічних підрозділів НТУУ «КПІ», який об'єднує 8 спеціалізованих кафедр: технології машинобудування, інструментального виробництва, конструювання верстатів та машин, динаміки і міцності машин та опору матеріалів, механіки пластичності металів та ресурсозберігаючих процесів, прикладної гідроаеромеханіки і механотроніки, лазерної техніки та фізико-технічних технологій, технічної механіки, а також галузеву науково-дослідну лабораторію, дві навчально-наукових лабораторії, орган сертифікації метало- і деревообробного обладнання та продукції машинобудування, науково-випробувальний центр «Надійність».

У MMI функціонують три спеціалізовані ради з атестації дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора та кандидата технічних наук. У 2002 р. на базі MMI, зварювального та інженерно-фізичного факультетів створено Спільний українсько-німецький факультет машинобудування НТУУ «КПІ» та Магдебурзького університету ім. Отто-фон-Геріке, що здійснює підготовку фахівців за всіма машинобудівними спеціальностями.

Інститут прикладного системного аналізу

Навчально-науковий комплекс «Інститут прикладного системного аналізу» створено відповідно до постанови КМ України в 1997 р. Він має подвійне підпорядкування – НАН України та Міністерству освіти і науки України. Це пов'язано з організацією в Україні цілеспрямованих наукових досліджень, проведеним і координацією науково-технічної та освітньої діяльності в галузі прикладного системного аналізу, новітніх інформаційних технологій та комп'ютерних наук. В ІПСА діють три наукові відділи: математичних методів системного аналізу, прикладного нелінійного аналізу, чисельних методів оптимізації.

Тут видається міжнародний науковий журнал «Системний аналіз та інформаційні технології», що є фаховим з ряду спеціальностей, затверджених ВАК України. Проведення фундаментальних та прикладних досліджень здійснюється в тісному зв'язку з навчальним процесом. Результати наукових розробок безпосередньо впроваджуються в навчальний процес.

Інститут телекомунікаційних систем

Створення в лютому 2002 р. навчально-наукового Інституту телекомунікаційних систем у складі НТУУ «КПІ» стало цілком закономірним результатом розвитку кафедри засобів телекомунікацій. Нині до складу ІТС входять три кафедри: засобів телекомунікацій, телекомунікаційних систем, інформаційно-телекомунікаційних мереж, а також НДІ телекомунікацій та ін.

В Інституті телекомунікаційних систем студенти, готуючись стати розробниками засобів телекомунікацій і телекомунікаційних систем, мають змогу використовувати найсучасніше унікальне телекомунікаційне обладнання. Навчальна діяльність пов'язана, зокрема, з використанням бази компаній «Укртелеком», «УкрСат», «Київстар», UMC, De-Te-Be Ukraine, Kapschtelecom, Банком зв'язок, DataGroup, Golden Telecom, Alcatel, СБУ, АМРАК (США), HUAWEY TECHNOLOGIES (Китай) та ін.

Видавничо-поліграфічний інститут

Видавничо-поліграфічний факультет засновано в 1959 році як один із підрозділів Українського поліграфічного інституту ім. Івана Федорова. У 1989 році факультет було включено до складу Київського політехнічного інституту. У 2004 році на базі видавничо-поліграфічного факультету створено Видавничо-поліграфічний інститут. ВПІ готує фахівців за денною та безвідвідуваною формами навчання за десятьма спеціальностями. До складу ВПІ входять шість кафедр, сім підрозділів і три філії на підприємствах.

З 2003 р. в інституті функціонує спеціалізована вчена рада із захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата технічних наук, а з 2006 року – наукового ступеня доктора технічних наук за спеціальностями «Машинознавство» й «Машини і процеси поліграфічного виробництва». ВПІ проводить міжнародні науково-технічні конференції «Друкарство молоде» та «Технологія і техніка друкарства».

Інститут енергозбереження та енергоменеджменту

Інститут енергозбереження та енергоменеджменту є спадкоємцем гірничого факультету та, частково, факультету електроенергетичної й автоматичної. Формування ІЕЕ почалося у 1997 р. після затвердження КМ України «Комплексної державної програми з енергозбереження» і стало одним із заходів реалізації національної політики в галузі енергозбереження. ІЕЕ діє на базі 9 кафедр, які підтримують партнерські зв'язки з багатьма зарубіжними вищими навчальними закладами: Вісмарською та Лейпцизькою вищими технічними школами, Вроцлавським і Харбінським політехнічними інститутами, Силезьким технічним університетом, з вузами СНД. Науковці ІЕЕ сьогодні виконують спільні міжнародні проекти на правах партнерства: із встановлення й інтеграції в теплову мережу сонячних батарей; з модернізації опалення за грантом уряду Данії; зі створення мережі з енергетики в країнах Центральної Азії; зі створення асоціації між енергетичними факультетами десяти університетів Центральної Азії, країн ЄС, Східної Європи для сприяння регіональній співпраці.

Фізико-технічний інститут

В умовах ринкової економіки, прискореного розвитку наукоємних технологій зростає попит на фахівців широкого профілю, здатних швидко

змінювати характер професійної діяльності, переорієнтувати накопичений досвід, аналізувати свої можливості, набувати нових знань із використанням сучасних інформаційних технологій. Фізико-технічний інститут готує фахівців, що забезпечують технологічну незалежність та інформаційну безпеку України.

Підготовка фахівців такого профілю в провідних країнах світу проводиться за фізтехівською системою, запровадженою в Політехнічній школі в Парижі та реалізованою в Каліфорнійському й Массачусетському технологічних інститутах. Основні принципи фізтехівської системи освіти: глибока підготовка з фундаментальних наук і одночасно високий рівень математичної та фізичної освіти, а також підготовка з іноземних мов у підвище-

Президент НАН України, випускник КПІ Б.С.Патон вручає дипломи першим випускникам ФТІ

ному обсязі й поєднання широкій загальнонауковій освіті в кращих університетських традиціях з вузькою спеціалізацією та отриманням практичних навичок роботи в базових інститутах.

До складу ФТІ входять: фізико-технічний факультет, факультет інформаційної безпеки, комплекс навчальних лабораторій з фізики, навчальні лабораторії комп'ютерних технологій, навчальний центр перепідготовки та підвищення кваліфікації фахівців у галузі інформаційної безпеки, конструкторське бюро «Шторм» та науково-дослідний центр «Акустика».

Протягом навчання студенти інституту отримують освіту на рівні кращих університетів світу, про що свідчать неодноразові перемоги на міжнародних студентських олімпіадах у Лондоні, Будапешті, Тегерані, Празі, Варшаві, Бухаресті, Мюнхені.

Випускники ФТІ працюють в установах НАН України, органах державної влади України, установах і компаніях державної та недержавної форм власності, де основними вимогами до співробітників є високий інтелект, глибокі знання, здатність працювати в умовах жорсткої інтелектуальної конкуренції.

Інститут спеціального зв'язку та захисту інформації
Інститут створено згідно з розпорядженням КМ України у грудні 2006 року та на підставі Закону України «Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України» на базі спеціального факультету СБ України ВПІ НТУУ «КПІ».

Основні підрозділи Інституту:
– кафедра №1 «Застосування засобів криптографічного та технічного захисту інформації»;
– кафедра №2 «Управління та тактико-спеціальної підготовки»;
– кафедра №3 «Застосування засобів спеціальних телекомунікаційних систем»;
– кафедра №4 «Теоретичних основ експлуатації засобів спеціальних телекомунікаційних систем»;
– кафедра №5 «Застосування спеціальних автоматизованих інформаційних систем та технологій».

Науково-дослідний відділ Інституту займається проблемними питаннями наукового супроводження розробок засобів та підготовки фахівців зі спеціальних інформаційно-телекомунікаційних систем та захисту інформації.

В Інституті здійснюється підготовка фахівців у сфері спеціального зв'язку та захисту інформації з базовою та повною вищою освітою, які після випуску будуть проходити службу за контрактом на посадах начальницького або офіцерського складу в Держспецзв'язку, Службі безпеки України, Службі зовнішньої розвідки України, інших центральних органах виконавчої влади із спеціальним статусом і військових формуваннях України та інших держав.

Підготовка за державним замовленням фахівців з вищою освітою в Інституті за денною формою навчання здійснюється за схемою «студент – курсант – слухач». Тобто, особи, які успішно пройшли конкурсний відбір і склали вступні випробування, навчаються на першому курсі у статусі студента НТУУ «КПІ». Ті, хто успішно закінчили навчання на першому курсі, уклали з начальником Інституту відповідний контракт на подальше проходження служби і відповідають вимогам щодо професійної придатності, приймаються на службу до Держспецзв'язку, складають присягу, отримують спеціальне звання рядового або молодшого начальницького складу Держспецзв'язку і продовжують навчання на 2-4 курсах вже у статусі курсанта.

В Інституті здійснюється також підготовка наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації в аспірантурі та докторантурі за науковою спеціальністю 21.05.01 «Інформаційна безпека держави».

Інститут проводить набір на навчання за такими напрямками підготовки: комп'ютерні науки, телекомунікації, безпека інформаційних і комунікаційних систем.

Докладніше – на сайті <http://kpi.ua/iszji>.

Військовий інститут телекомунікацій та інформатизації

Інститут створено у 2001 р. відповідно до постанови КМ України на базі Київського військового двічі орденів Червоного Прапора інституту управління і зв'язку та Військового інституту КПІ. ВПІ має у своєму складі 4 факультети; 22 кафедри; відділення підготовки студентів на контрактній основі, де здійснюється підготовка військових спеціалістів для Збройних сил України, Служби безпеки України, Дер-

жавної прикордонної служби України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій, Наукового центру зв'язку та інформатизації Збройних сил України.

У військовому інституті створені всі необхідні умови для здійснення навчально-виховного процесу. Підготовка науково-педагогічного складу здійснюється в ад'юнктурі та докторантурі інституту. Працює спеціалізована вчена рада із захисту докторських та кандидатських дисертацій.

Докладніше – на сайті <http://viti.kpi.ua>.

Факультет електроенергетичної та автоматичної

Історія факультету електроенергетичної та автоматичної починається з перших днів існування Політехнічного інституту створенням лабораторії електротехніки і одночасно наукової школи з електротехніки професорів М.А.Артем'єва та А.А.Соколова.

Наукова діяльність факультету зосереджена на трьох напрямках:

1. Фундаментальні дослідження з найважливіших проблем природничих, суспільних та гуманітарних наук;
2. Новітні технології та ресурсозберігаючі технології в енергетиці;
3. Нові комп'ютерні засоби та технології інформації суспільства.

На факультеті працює науково-дослідна лабораторія Мінпалівернерго України, яка займається розробкою і впровадженням сучасних інформаційних технологій в управління електромережами вищих класів напруги з метою енергозбереження, підвищення якості електроенергії та проблемою упорядкування ринкових взаємовідносин між споживачами, електропостачальними і електропостачальними організаціями в Україні.

Інженерно-хімічний факультет

Факультет було створено в 1938 році у зв'язку з розвитком хімічної та целюлозно-паперової промисловості, промисловості будівельних матеріалів, а також завдяки розширенню наукових досліджень у напрямку тепломасопереносу, створенню нових технологій і устаткування.

Склад факультету: 4 кафедри, 2 НДЛ, 2 інженерні центри та філія інституту доуніверситетської підготовки. Інженерно-хімічний факультет являє собою унікальний комплекс, де вирішуються на високому науково-педагогічному рівні завдання з проектування, технології механіки, екології автоматизації виробництва.

Фізико-математичний факультет

Потужна наукова база, кадровий потенціал дали можливість у 1996 р. створити фізико-математичний факультет. До складу факультету входять кафедри: загальної та теоретичної фізики, загальної та експериментальної фізики, загальної фізики та фізики твердого тіла, математичного аналізу та теорії ймовірності, диференціальних рівнянь, математичної фізики, нарисної геометрії, інженерної та комп'ютерної графіки. На кафедрах факультету працюють 37 докторів наук та 145 кандидатів наук.

Факультет проводить підготовку бакалаврів, спеціалістів та магістрів із сучасних напрямів фізики та математики, має аспірантуру та докторантуру. Випускники факультету працюють у теоретичних та прикладних напрямках сучасної фізики та математики, викладачами вузів, ліцеїв та шкіл.

Інженерно-фізичний факультет

Підготовка фахівців з металургійних спеціальностей в КПІ була розпочата практично з дня його заснування. У 1944 р. у КПІ відкрито металургійний факультет, який у 1975 р. отримав

нинішню назву – інженерно-фізичний. Сьогодні факультет у складі фахівців на кафедрах: фізики металів; високотемпературних матеріалів та порошкової металургії; металознавства та термічної обробки; ливарного виробництва чорних і кольорових металів; фізико-хімічних основ технології металів.

Спираючись на багаторічний досвід плідної співпраці, факультетом і НАН України заснована навчально-наукова асоціація з напрямів «Матеріалознавство», «Матеріалознавство та спеціальна металургія», «Матеріалознавство і металургія», до якої

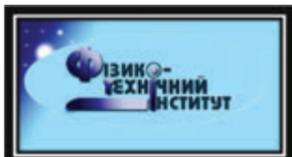
увійшли всесвітньо відомі наукові центри НАН України: Інститут електростварювання ім. Є.О.Патона, Інститут проблем матеріалознавства ім. З.М.Францевича, Інститут металофізики ім. Г.В.Курдюмова, Фізико-технологічний інститут металів і сплавів, Інститут надтвердих матеріалів ім. В.М.Бакуля. Це дозволило залучити до навчального процесу базу цих інститутів для підготовки спеціалістів та магістрів високого рівня.

Зварювальний факультет

Завдяки видатним організаційним здібностям визначного вченого, засновника вітчизняної школи зварювальників Євгена Оскаровича Патона, Київ перетворився на найбільший у світі центр зварювальної науки. У 1948 році в КПІ був організований зварювальний факультет, який спочатку мав одну кафедру – зварювального виробництва, засновником та першим завідувачем якої був професор Є.О.Патон.

На сьогодні зварювальний факультет об'єднує три кафедри: зварювального виробництва, електрозварювальних установок та відновлення деталей машин. У 2002 р. НТУУ «КПІ» та Магдебурзьким університетом Отто фон Геріке було створено спільний факультет. Студенти виконують дипломні роботи в Магдебурзі, проводять спільну підготовку аспірантів.

За участю ІЕЗ ім. Є.О.Патона в 1994 році створено Український атестаційний комітет зварників, у складі якого ЗФ займається розробкою програм підготовки та

атестації газо- і електросварників, експертів УАКЗ, інструкторів із зварювання. Система атестації спеціалістів відповідає європейським та міжнародним стандартам. ЗФ НТУУ "КПІ" є визнаним в Україні та за її межами центром науково-методичної роботи у сфері підготовки фахівців зварювального виробництва вищого рівня.

Факультет електроніки

Факультет електроніки був створений наказом ректора КПІ у 1962 р. З 1962 до 1974 року мав назву "Факультет радіоелектроніки", з 1974 до 1996 року – "Факультет електронної техніки", з 1996 він має сучасну назву.

Сьогодні факультет електроніки складається з 8 кафедр та 3 міжкафедральних лабораторій.

Активно працюють на базі кафедр факультету науково-дослідні інститути: Інститут прикладної електроніки, Інститут інформаційних ресурсів, Технічний комітет зі стандартизації.

На факультеті підготовлено близько 21 тисячі інженерів та магістрів, понад 400 кандидатів та 40 докторів наук, створені наукові школи, відомі в Україні та за її межами. Факультет електроніки є потужним центром підготовки фахівців у галузі електроніки, має ділові відносини з багатьма закладами освіти України та за її межами.

Радіотехнічний факультет

Радіотехнічний факультет було створено на базі радіолабораторії електротехнічного факультету Київського політехнічного інституту, яку заснував В.В.Огієвський у 1921 році. У 1930 році електротехнічний факультет було віділено та реорганізовано в Київський енергетичний інститут, в якому було створено радіотехнічний факультет і кафедру радіотехніки. 1930 рік вважається роком народження радіотехнічного факультету КПІ.

До складу факультету входять кафедри: радіотехнічних пристроїв та систем, радіоконструювання і виробництва радіоапаратури, теоретичних основ радіотехніки, радіоприймання та оброблення сигналів.

Студенти факультету мають можливість здобути вищу освіту за напрямками "Радіотехніка" та "Електронні апарати", військову освіту, а також другу вищу освіту на пільгових умовах за спеціальностями "Менеджмент організацій", "Економіка підприємства" і "Маркетинг" в інституті "Київський бізнес-коледж", який входить до навчально-наукового комплексу при радіотехнічному факультеті.

Хіміко-технологічний факультет

Хіміко-технологічний факультет народився разом з Політехнічним інститутом у 1898 році. З перших днів і дотепер факультет завдяки праці на ньому видатних учених належить до найавторитетніших у світовій хімічній науці навчальних закладів. І зараз колектив викладачів і науковців факультету зберігає і продовжує найкращі традиції викладацької майстерності і творчого наукового пошуку.

Фундаментальну хімічну підготовку студентів ХТФ та ще 15 факультетів здійснює одна з найбільших в університеті кафедр – ровесниця КПІ – кафедра загальної та неорганічної хімії. Ця кафедра відома своїми науковими розробками в галузі хімії комплексних сполук, перспективних матеріалів для електрохімічних перетворювачів енергії, виданням двотомного україномовного підручника "Загальна та неорганічна хімія", новітніми напрацюваннями з методики навчання тощо.

На факультеті підготовлено більше 10 тис. молодих спеціалістів. Нині це керівники підприємств і цілих галузей промисловості, визначні вчені, державні діячі, кандидати (понад 1000) і доктори наук (близько 300), академіки і члени-кореспонденти академії наук (більше 20).

Теплоенергетичний факультет

Теплоенергетичний факультет – це потужний навчально-науковий комплекс, який має п'ять кафедр та розгалужену систему науково-дослідних підрозділів. Як самостійний підрозділ ТЕФ народився в 1931 році, але своїм корінням сягає часів славетних імен відомих теплотехніків початку ХХ сторіччя – професорів О.О.Радцига та О.Я.Ступіна.

ТЕФ готує за сучасними національними освітньо-професійними програмами підготовки на 5 профільюючих кафедрах бакалаврів, спеціалістів, магістрів. Навчальний процес і наукову роботу на ТЕФ здійснює висококваліфікований колектив, який налічує 15 професорів, докторів технічних наук, 69 кандидатів технічних наук, більшість з яких – вихованці ТЕФ.

Приладобудівний факультет

Приладобудівний факультет НТУУ "КПІ" засновано в 1962 р. на базі кафедри гіроскопічних приладів та пристроїв і приладів точної механіки КПІ.

Прилади, які створюють на ПБФ, застосовуються в багатьох сферах людської діяльності, зокрема, в аерокосмічній та суднобудівній промисловості, автомобілебудуванні та нафтогазовій промисловості. Вони знаходять своє застосування в залізничному транспорті, в робототехніці, інженерній геодезії, гравіметрії, будівні бастискафів та яхтобудуванні, в побутовій сфері тощо. Це інерціальні датчики первинної інформації і побудовані на їх основі інерціальні системи, прилади і вимірвальні системи контролю різноманітних фізичних величин (тиску, температури, часу, в'язності, розмірів у машинобудуванні), прилади і системи тепло- та нічного бачення, оптично-електронні датчики кутівих і лінійних переміщень, прилади і системи для аналізу речовин у рідинах та газових середовищах тощо.

Датчики первинної інформації і системи на їх основі створюються і виробляються в державах, які мають високорозвинений інтелектуальний потенціал. Приладобудування – галузь, де розвинені високі технології, наявність яких визначає інтелектуальний потенціал держави.

Факультет авіаційних та космічних систем

Факультет був створений у 1993 р. для вирішення потреб України як авіаційної і космічної держави. Ініціатором створення ФАКС виступили Національне космічне агентство України та його генеральний директор В.П.Горбулін, ректор НТУУ "КПІ" акад. НАН України М.З.Згуровський, зав. каф. теоретичної механіки д.т.н., д.е.н., лауреат Державних премій проф. М.А.Павловський, який був першим деканом ФАКС. Нині до складу факультету входять чотири кафедри, три НДІ, один науковий центр.

Факультет підтримує тісні зв'язки з багатьма зарубіжними вищими навчальними закладами та відомими фірмами США, Німеччини, Китаю, Франції, Великобританії, Фінляндії, Польщі, Італії, Канади, Швейцарії, Австрії, Бразилії, Росії, Ірландії та Іспанії, з організацією студентів аерокосмічних вузів Європи "Євроавіа". Для кращих студентів факультету встановлені іменні стипендії М.А.Павловського, І.І.Сікорського та ін.

Факультет біотехнології і біотехніки

Біотехнологію визнано науково-технічним пріоритетом у всіх розвинених країнах світу. У 2001 р. зробила це й Україна. Реалізувати практично безмежні властивості біотехнологічних об'єктів – мікробних, тваринних та рослинних клітин як природних, так і генетично модифікованих – можуть тільки фахівці високої кваліфікації, саме такі, яких готує перший в Україні факультет біотехнології і біотехніки НТУУ "КПІ".

На сьогодні до складу ФБТ входять 4 кафедри: промислової біотехнології, біотехніки та інженерії, екобіотехнології і біоенергетики, біоінформатики та 2 лабораторії – фізичних та інформаційних технологій в біології та медицині й навчально-методична лабораторія.

Факультет біотехнології і біотехніки забезпечує підготовку науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації, співпрацюючи з профільними науково-дослідними установами НАН України, АМН України, УААН, налагоджуючи наукові та освітні контакти з профільними міжнародними організаціями. Факультет проводить студентські науково-практичні конференції, організовує тематичні біотехнологічні читання із залученням представників інших навчальних закладів, веде постійно діючий міжуніверситетський біотехнологічний семінар.

Факультет прикладної математики

Факультет засновано в 1990 р. з метою підготовки фахівців для тих напрямків життєдіяльності суспільства, що визнані світовою громадськістю як визначальні для початку постіндустріального ХХІ століття. Одним із цих напрямків є математизація науки, техніки, виробництва, суспільних відносин, що полягає в їх формалізації, структуризації й найбільш широкому застосуванні математичних методів розв'язування фізичних, технічних, інформаційних, управлінських та інших задач. Іншим важливим напрямом життєдіяльності є інформатизація суспільного життя, основними інструментальними засобами якої є комп'ютерна та програмна інженерія. При підготовці на факультеті фахівців з цих важливих напрямків використовуються новітні досягнення в галузі фундаментальних та прикладних наук.

До складу факультету входять три кафедри: програмного забезпечення комп'ютерних систем, прикладної математики та спеціалізованих комп'ютерних систем. Випускники факультету є фахівцями широкого профілю, розв'язуваними ними задачі надзвичайно різноманітні, об'єкти їх досліджень знаходяться в різних галузях людської діяльності – в електронній та обчислювальній техніці, управлінні технологічними процесами, економіці, медицині, екології, фінансах, бізнесі тощо.

Факультет інформатики та обчислювальної техніки

Факультет інформатики та обчислювальної техніки входить до складу навчально-наукового комплексу "Центр інформатики та управління" НТУУ "КПІ", який створено з метою забезпечення високої якості підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації фахівців у галузі інформатики та управління.

Факультет має чотири випускові кафедри: автоматки та управління в технічних системах, обчислювальної техніки, технічної кібернетики, автоматизованих систем обробки інформації і управління. Загальним для факультету є підготовка на фундаментальному рівні фахівців у галузі розробки, виробництва та експлуатації програмних і технічних засобів комп'ютерних та комп'ютеризованих систем, а також впровадження сучасних інформаційних технологій загального та цільового призначення в різноманітних галузях науки і промисловості з розробкою комп'ютерних та корпоративних мереж з відповідним програмним забезпеченням.

Науковий потенціал факультету в основному зосереджений у двох науково-дослідних інститутах: "Системних технологій" та "Інформаційних процесів". Науковці цих інститутів ведуть плідні фундаментальні та прикладні дослідження в галузі інформатики.

Факультет лінгвістики

Факультет лінгвістики був заснований у 1995 році з метою підготовки висококваліфікованих перекладачів широкого профілю, підвищення якості підготовки з іноземних мов студентів технічних та гуманітарних факультетів університету, а також з метою забезпечення можливостей для здобуття паралельно другої освіти студентами інших спеціальностей. До складу факультету входять шість кафедр. З них три кафедри (теорії, практики і перекладу англійської, німецької та французької мов) є випусковими, інші (основ перекладу англійської № 1 та № 2; української мови, літе-

ратури та культури; української та російської мов для іноземців) забезпечують навчальний процес усіх студентів університету та факультету лінгвістики зокрема.

У процесі навчання студенти набувають знань з фундаментальних та професійних дисциплін, а також стійких навичок вільного спілкування та перекладу двома обов'язковими іноземними мовами. Велика увага приділяється комп'ютерній підготовці, яка адаптована до вимог майбутньої професійної діяльності.

Факультет менеджменту та маркетингу

З метою поглиблення економічної складової інженерної підготовки, а також враховуючи потреби народного господарства у кваліфікованих управлінських кадрах, у НТУУ "КПІ" в 1992 р. засновано факультет менеджменту та маркетингу. Такому рішенню сприяв багаторічний досвід організаційно-економічної підготовки студентів, значний творчий потенціал кафедр економіки та організації виробництва і політекономії, діяльність яких бере початок з 1934-1937 років.

Факультет першим в Україні розпочав підготовку фахівців з другої економічної освіти поряд з технічною. Діє аспірантура. На ФММ з 2004 року щорічно видається фаховий науковий збірник "Економічний вісник НТУУ "КПІ". У складі факультету 6 кафедр. На факультеті навчається понад 2300 студентів, серед них – 185 іноземних студентів.

Факультет соціології і права

Факультет засновано в 1996 році (до 2007 року – факультет соціології). Тут готують фахівців у сфері управління, соціальної роботи та права. Фахівці з адміністративного менеджменту та соціальної роботи займаються плануванням, організацією праці, збиранням та обробкою інформації, впровадженням інновацій, дослідженням соціальної структури, рівнів і форм життєдіяльності людей в різних соціокультурних, регіональних, національних умовах, здійсненням соціального обслуговування та захисту населення, наданням кваліфікованої допомоги різним соціальним, віковим, етнічним групам та окремим особам. Вони працюють у сфері соціального планування та соціальної політики в організаціях та установах усіх форм власності, а також у громадських організаціях.

Студенти-правознавці у процесі навчання отримують ґрунтовні знання з кримінального, митного, адміністративного, цивільного, трудового, господарського, екологічного, фінансового та міжнародного права, права інтелектуальної власності, нотаріату та арбітражного процесу. Після випуску вони успішно працюють у правоохоронних органах, органах державного управління, адвокатурі, в установах банків та юридичних службах державних підприємств і комерційних установ.

Міжуніверситетський медико-інженерний факультет

Факультет ММІФ засновано в 2002 р. спільним договором між Національним медичним університетом ім. О.О.Богомольця та НТУУ "КПІ". До складу факультету входять: кафедра медичної телемедицини; кафедра біомедицинської інженерії, лікувальної діагностичних комплексів; відділ магістерської підготовки; навчально-науковий медико-інженерний центр; студентська поліклініка та санаторій-профілакторій НТУУ "КПІ".

Випускники факультету готуються для роботи на теоретичних та клінічних кафедрах вищих медичних навчальних закладів МОЗ України, в науково-дослідних інститутах АМН України, державних закладах охорони здоров'я (клінічні лікарні, діагностичні центри), у приватних діагностичних центрах та клініках, у фармакологічних компаніях України, у спільних діагностичних закладах України та провідних країн світу.

З 2008 р. у ММІФ влився факультет фізичного виховання і спорту у складі 4 кафедр: двох випускових кафедр – теорії й методики фізичного виховання та фізичної реабілітації, а також фізичного виховання і спортивного вдосконалення.

На базі факультету діють спортивні клуби з різних видів спорту та збірні команди з футболу, баскетболу, регбі, хокею, аеробіки, боксу, важкої атлетики, тенісу та інших видів, які є переможцями та призерами багатьох національних та міжнародних змагань у командному та індивідуальному заліках, а представники цих клубів і студенти факультету, переважна більшість яких майстри спорту та майстри спорту міжнародного класу, входять до складу різного рівня збірних команд України – від молодіжної до національної та олімпійської.

Факультет співпрацює з багатьма спортивними федераціями, клубами та установами, провідними вищими навчальними закладами Міністерства освіти і науки України, інститутами та установами НАН України, науково-виробничими та методико-біологічними центрами й підприємствами, використовуючи новітні вітчизняні та закордонні технології і засоби у навчально-процесі підготовки фахівців.

Навчально-методичний комплекс "Інститут післядипломної освіти"

Директор: Малюкова Інна Геннадіївна.
Адреса: 03056, м. Київ, проспект Перемоги, 37, корп. 1, кімн. 262-1.

На виконання рішення Вченої ради НТУУ "КПІ" від 8 грудня 2008 р. створено Навчально-методичний комплекс "Інститут післядипломної освіти" (ІПО), до складу якого увійшли Український інститут інформаційних технологій в освіті та Інститут перепідготовки та підвищення кваліфікації (на базі Міжгалузевого інституту післядипломної освіти).

ІПО здійснює свою діяльність за напрямками: організаційно-координаційна діяльність; навчально-методична діяльність; навчальна діяльність; науково-методична діяльність; науково-виробнича діяльність; міжнародна діяльність; інноваційна діяльність; співробітництво з установами, організаціями і підприємствами різних галузей.

Докладніше – на сайті http://kpi.ua/kpi_ipo.

СТУДЕНТСЬКА РАДА

У 1998 році в процесі демократизації вищої освіти Закон України «Про вищу освіту» був доповнений статтею №38, у якій йшлося про впровадження студентського самоврядування. Тоді ж і була створена Студентська рада НТУУ «КПІ». Основним завданням Студради було і залишається створення умов для активної участі всіх студентів у повсякденному житті університету, його вдосконалення й урізноманітнення.

Головні цілі та завдання Студради:

- забезпечення виконання студентською молоддю своїх обов'язків як громадянина і студента;
- сприяння навчальній, науковій та творчій діяльності студентів;
- організація дозвілля та відпочинку студентів;
- участь в охороні громадського порядку;

– сприяння і створення необхідних соціально-побутових умов для студентів університету; надання рекомендацій при поселенні студентів в гуртожитки університету;

- виховання патріотизму, потреби дотримуватися чинного законодавства, моральних та етичних норм;
- здійснення міжвузівської та міжнародної роботи;
- пропаганда здорового способу життя, запобігання вчиненню студентами правопорушень, вживанню ними алкоголю, наркотиків та ін;
- захист законних прав та інтересів студентів у органах державної влади та управління;
- сприяння працевлаштуванню студентів;
- господарська діяльність та створення додаткових робочих місць для студентів;

– організація культурно-освітньої та фізкультурно-масової роботи.

Студентська рада НТУУ «КПІ» активно співпрацює зі студентськими організаціями КПІ та іншими університетами, громадськими організаціями, молодіжними об'єднаннями, такими як Спілка ініціативної молоді, Студентська рада міста Києва, Всеукраїнська студентська рада, Національний студентський союз. Органи студентського самоврядування НТУУ «КПІ» є одними з найактивніших у всеукраїнському молодіжному просторі за участю в круглих столах, конференціях, пленумах та робочих групах з питань студентського самоврядування і актуальних студентських проблем.

На сьогоднішній день у Студентській раді активно функціонує 11 відділів: культурно-масовий, міжнародний, зовнішніх зв'язків, спортивний, технічний, юридичний, секретаріат, PR, інформаційний, науковий та редакція газети «ГОСС».

Студентська рада НТУУ «КПІ» запрошує небайдужих до своїх лав, до дружньої родини, активного, цікавого та енергійного колективу! «КПІ» є найкращим університетом України. Високий рівень підготовки повсякчас демонструють студенти і випускники КПІ значними досягненнями в різних галузях і сферах. Завдяки спільним системним діям адміністрації та всіх студентів через студентські організації, університет постійно розвивається, студентське життя стає ще більш різноманітним і насиченим. У Студентській раді НТУУ «КПІ» працюють студенти, студенти для студентів», – так вважають активісти Студентської ради НТУУ «КПІ».

За інформацією Студентської ради НТУУ «КПІ»

Перший склад студентської ради

Наукове товариство студентів та аспірантів

Наукове товариство студентів та аспірантів НТУУ «КПІ» є послідовником славних традицій наукових товариств вищої школи, які беруть свій початок від створення Київського політехніку.

Основна мета діяльності НТСА – всебічне сприяння науковій, винахідницькій та іншій творчій діяльності студентів, аспірантів і молодих учених. НТСА НТУУ «КПІ» складається з секцій Товариства на факультетах та в інститутах нашого університету. Чле-

ни секцій вибирають голів секцій, які, у свою чергу, вибирають голову Товариства.

Основні завдання НТСА:

- сприяння формуванню умов для розкриття наукового і творчого потенціалу студентів, аспірантів і молодих учених;

- пошук і підтримка талановитих дослідників серед студентів, аспірантів

і молодих учених, надання їм усебічної підтримки;

- сприяння формуванню особистості дослідника, сучасного вченого з широким демократичним світоглядом;

- організація і розвиток міжвузівського і міжнародного наукового і культурного співробітництва;

- інформаційна та видавнича діяльність.

Докладніше про діяльність НТСА можна дізнатися на сайті <http://www.ssa.ntu-kpi.kiev.ua>.

За інформацією НТСА НТУУ «КПІ»

Профспілкова організація студентів КПІ

Первинна профспілкова організація студентів КПІ бере свій початок 30 березня 1903 року. Цього дня розпочало свою діяльність «Общество вспомоществования нуждающимся студентам Киевского политехнического института Императора Александра II». Ця організація власне і є першою профспілковою організацією студентів та співробітників КПІ. Членами Профспілки працівників освіти і науки України на сьогодні є 2 млн 31,6 тисяч осіб. З них 660 тисяч – це студенти, аспіранти вищих навчальних закладів, учні професійно-технічних училищ.

Первинна профспілкова організація студентів НТУУ «КПІ» може впе-

дає 96% від загальної кількості студентів денної форми навчання. Первинна профспілкова організація студентів НТУУ «КПІ» згідно зі Статутом Профспілки працює в університеті за такими головними напрямками: організаційно-масова робота, робота щодо соціального та правового захисту, оздоровлення та відпочинок, житлово-побутова робота, культурно-спортивна робота, комісія громадського контролю та загальні питання.

Свої взаємовідносини з адміністрацією університету профком студентів КПІ будує на принципах соціального партнерства. Щорічно, починаючи з

1993 року, з адміністрацією КПІ укладається колективна угода. Профспілкове бюро кожного факультету також укладає з адміністрацією факультету (інституту) колективну угоду і звітує про її виконання на конференції трудового колективу. З профспілковим комітетом студентів (профбюро студентів) узгоджуються всі накази про відрахування студентів з причин, не пов'язаних з навчальним процесом, виселення та поселення до гуртожитків, узгоджуються всі накази, розпорядження, які стосуються умов навчання, проживання та побуту студентів НТУУ «КПІ».

За 2007 рік влітку та взимку на оздоровчих базах КПІ «Маяк» на Чорному морі, «Глобус» у Карпатах, «Політехнік» на Київському водосховищі, на базах ВНЗ наших партнерів «Темринда» (Азовське море, м. Бердянськ), «Олімп» (Азовське море, с. Юр'ївка), «Дельфін» та «Каравела»

(Чорне море, м. Ялта), санаторій «Яремче» (м. Яремча) відпочило більш ніж 1800 студентів університету. У студентському санаторій-профілакторії щорічно оздоровлюється 3900 студентів.

Первинна профспілкова організація студентів НТУУ «КПІ» згідно із планом та кошторисом протягом навчального року сприяє проведенню культурно-масових заходів, зокрема таких: День першокурсника, Містер КПІ, Королева КПІ, заходів на факультетах; щорічно організуються виїзні екскурсії, культуроходи до театрів тощо. Щорічно проходить конкурс на кращу кімнату гуртожитку та студмістечка, на кращий гуртожиток студмістечка університету з врученням цінних призов та подарунків. Також організовує та проводить змагання з різних видів спорту – Міжнародні багатирські ігри, чемпіонати м. Києва та КПІ з пауерліфтингу, армреслінгу, чемпіонати студмістечка з міні-футболу, волейболу, баскетболу тощо.

Шостий рік поспіль кожен першокурсник отримує «Щоденник студента КПІ», а кожна група – «Щоденник профгрупорга». Кожної осені проходить «Школа профспілкового активу», на якій профспілкові активісти отримують методичні рекомендації щодо діяльності первинних осередків та іншу необхідну інформацію щодо профспілкової діяльності в університеті. На сайті профкому: <http://studprofkom.kpi.ua> оперативно розміщується та щоденно оновлюється вся необхідна інформація щодо навчання, проживання та побуту студентів КПІ. Це потужний профспілковий ресурс у межах КПІ, м. Києва та всієї України.

За матеріалами профкому студентів НТУУ «КПІ»

Державний політехнічний музей

Державний політехнічний музей має статус самостійного структурного підрозділу науково-дослідної частини НТУУ «КПІ» згідно з наказом Міністерства освіти України №191 від 29.06.1995 р., відповідно до Постанови КМУ України №360 від 29.05.1995 р. «Про створення в м. Києві Державного політехнічного музею». Музей було відкрито 11 вересня 1998 року під час святкування 100-річчя КПІ. Музей розташований у навчальному корпусі №6 (колишні майстерні Київського політехнічного інституту).

У семи залах розміщено експозиції з історії КПІ та різних напрямів техніки, що охоплюють стан та розвиток науки і техніки в Україні та світі в цілому, а саме: електроніка, приладобудування, радіотехніка, телекомунікації, інформатика, корисні копалини, промислові технології, машинобудування, авіація і космонав-

тика, транспорт, металургія, електророзарювання, енергетика. Працює експозиція техніки військового зв'язку та стрілецької зброї.

Облаштована експонатами й прилегла до музею територія. На будинку музею встановлені меморіальні дошки І.І.Сікорському та А.М.Любці, поблизу – пам'ятники визначним вченим С.О.Патону, С.О.Лебедеву, М.П.Кравчуку, С.П.Корольову, І.І.Сікорському.

У музеї відбуваються оглядові лекції та екскурсії. Здійснюється видання серії книг «Славні імена Київського політехнічного інституту».

Державний політехнічний музей та Центр пам'яткознавства НАНУ і Українського товариства охорони пам'яток історії та культури 25 січня 2002 р. ініціювали створення «Асоціації працівників музеїв технічного профілю». Сьогодні її членами є понад п'ятдесят технічних музеїв. Асоціація сприяє активізації роботи технічних музеїв України, надає методичну допомогу при створенні нових технічних музеїв, проводить наукову роботу в цій галузі.

Докладніше – на сайті <http://kpi.ua/museum>.

Науково-технічна бібліотека

У 1898 році в Київському політехнічному інституті імені імператора Олександра II було засновано Фундаментальну бібліотеку. Її першим директором і бібліотекарем в одній особі став майбутній академік Української академії наук М.Ф.Біляшівський – відомий історик, етнограф і археолог. Сьогодні Науково-технічна бібліотека ім.

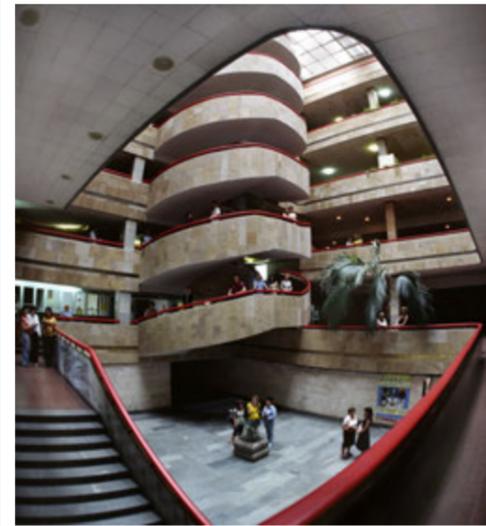
бібліотека обслуговує більше 45 тисяч читачів, із них 37 тисяч студентів. Щоденно бібліотеку відвідує від 1300 до 1800 користувачів. Бібліотека має 15 спеціалізованих читальних залів на

1500 місць і 5 абонементів: науково-технічної літератури, навчальної літератури, соціально-економічної і художньої літератури, періодики. Фонд бібліотеки налічує майже 3 млн примірників видань, із них – половина підручники і навчальні посібники видання та інформаційні ресурси з профілю університету.

У бібліотеці розташовано Українсько-японський центр НТУУ «КПІ». Бібліотека співпрацює з культурними центрами різних країн: Гете-Інститутом, Британською Радою в Києві, Французьким культурним центром,

Службою інформаційних ресурсів Посольства США в Україні. Бібліотека підтримує тісні контакти з бібліотеками, книговидавничими і книготорговельними фірмами Німеччини, Австрії, Швейцарії, Голландії, США, Англії, Китаю, Росії, Білорусі, Польщі та ін. Бібліотека на сьогодні є відкритою системою. З її фондом може працювати будь-який житель нашої планети.

Докладніше – на сайті <http://www.library.ntu-kpi.kiev.ua>.

Г.І.Денисенка НТУУ «КПІ» є однією з кращих вузівських бібліотек України і Європи. Її відвідали представники більш як із 90 країн світу.

Із 1980 року бібліотека працює в новому приміщенні, побудованому за індивідуальним проектом з ініціативи тодішнього ректора інституту Г.І.Денисенка. Бібліотека була задумана як синтез книги, архітектури, мистецтва і нових технологій. Вона знаходиться в центрі навчальної зони – на головній площі універси-

Студмістечко КПІ

У студмістечку НТУУ «КПІ» компактно розташовано 20 студентських гуртожитків, 17 з яких призначені для проживання студентів-одинаків, 3 – готельного типу для студентських сімей. Мешкають тут 14 тисяч студентів.

На території студмістечка знаходяться спортивні майданчики, кафе, студентський ресторан, пральня, хімістка, студентські диско клуби, розташовано декілька продуктових магазинів, аптека. У студмістечку проведено локальну комп'ютерну мережу з

можливістю доступу до Інтернету, яка є в кожному з гуртожитків.

У гуртожитках для студентів є робочі кімнати для занять, спортивні кімнати з відповідним обладнанням, буфети тощо.

У кращій кімнаті гуртожитку №12

нено запропонувати студентів нашого університету свою підтримку та захист. Профкому студентів НТУУ «КПІ» надані широкі повноваження щодо контролю за дотриманням адміністрацією університету умов навчання, проживання та побуту студентів НТУУ «КПІ». Станом на 1 січня 2009 р. кількість членів профспілки – 23895 осіб (профспілкових бюро – 26, профспілкових груп – 1420), що скла-

КПІ МИСТЕЦЬКИЙ І СПОРТИВНИЙ

Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут» – не лише величезний центр освіти і науки. В КПІ створено унікальні умови для занять мистецтвом і спортом, діють художні і спортивні колективи з багаторічною і славною історією.

Центр культури і мистецтв (ЦКМ) НТУУ «КПІ» – унікальний заклад державної культурно-освітньої системи України. Його концертна зала – третя за величиною в Києві (після Національного палацу мистецтв «Україна» і Міжнародного центру культури та мистецтв «Жовтневий палац»). Тут діють майже два десятки колективів художньої самодіяльності: Народна академічна хорова капела, Народна капела бандуристів, Естрадний театр аматорів ЕТА, Народний ансамбль народного танцю «Політехнік», Ансамбль спортивного бального танцю «Стиль», вокальні студії, тріо бандуристів, Ансамбль бального танцю викладачів та співробітників, Ансамбль сучасної хореографії, Студія живопису та графіки «Гармонія». Картинна галерея, Ліга КВН та інші. Кожен рік у ЦКМ проходять конкурси «Королева КПІ» та «Містер КПІ».

Народна академічна хорова капела – один з найвідоміших художніх колективів КПІ. Заснована у 1947 році студенткою Київської консерваторії Лідією Падалко. У 1989 році під керівництвом Галини Горбатенко на першому Всеукраїнському конкурсі хорового мистецтва ім. М.Леонтовича капела виборола найвищу нагороду – «Гран-прі». Останніми роками хорова капела під керівництвом Руслана Бондаря успішно виступає на всеукраїнських і міжнародних (Польща, Бельгія) конкурсах.

Народна капела бандуристів заснована в 1961 році. Тоді вона складалася з невеликого гурту студентів та викладачів інституту. З того часу і понині натхненно і піднесено співають самодіяльні митці-бандуристи, пропагуючи чудове мистецтво і чарівність українських народних пісень не тільки вдома, а й далеко за його межами.

Ансамбль спортивного бального танцю «Стиль» створений у 1983 році. Ансамбль виконує танці європейської та латиноамериканської програм, історико-побутові та сучасні танці. Переможець багатьох фестивалів та конкурсів, ансамбль у своєму творчому доробку має нагороди різного аутунку. Серед учасників колективу – призери національних чемпіонатів України.

Ансамбль народного танцю «Політехнік» отримав почесне звання народного у 1988 році. Йому аплодували тисячі й тисячі глядачів не тільки в рідному Києві, в Україні, а й усюди, куди вели гастрольні стежки. Сьогодні склад ансамблю налічує 60 танцюристів, які вміють залучити будь-яку аудиторію своїм мистецтвом.

Естрадний театр аматорів ЕТА заснував у 1959 році нині заслужений працівник культури України доцент КПІ Віталій Іващенко. Театр неодноразово ставав лауреатом різних фестивалів і конкурсів театрального мистецтва, а з 1979 року носить звання народного. Вистави театру відображають

всі сторони студентського життя: від гуртожитків до екзаменів, від кохання до навчання.

Картинна галерея НТУУ «КПІ» ім. Григорія Синиці – унікальна і єдина у своєму роді серед університетських картинних га-

лерей світу як за мистецькими творами, так і за напрямком діяльності. Вона була створена у 1992 році і стала однією з перших в Україні вузівських картинних галерей. Основною галереєю стали флоромозаїки, інкрустації, олійний живопис, акварелі, апплікації Григорія Синиці, який півстоліття носив тавро формаліста і націоналіста, послідовника художньої школи М.Бойчука, а у 1992 р. був удостоєний Національної премії України ім. Тараса Шевченка.

У Картинній галереї регулярно поводяться художні виставки, у яких беруть участь і професійні художники, і аматори. Понад десять років Картинна галерея організовує виставки-конкурси художніх робіт студентів, викладачів, працівників університету «Таланти КПІ». Популярність конкурсів зростає з кожним роком – тут можна побачити сотні робіт десятків авторів. Уже тричі

На сцені – ЕТА

конкурс проводиться два рази на рік – восени виставлялися роботи в жанрі живопису, графіки, декоративно-прикладного мистецтва, а навесні – художня фотографія і комп'ютерна графіка. При Картинній галереї працюють студії образотворчого мистецтва для студентів і дітей викладачів і співробітників.

Центр фізичного виховання і спорту НТУУ «КПІ» побудовано у 1983 році. Тут є басейн, зали для занять волейболом, баскетболом, настільним тенісом та ін.

У розкладі занять для студентів 1-го курсу з 2009/2010 навчального року заплановано 4 години аудиторних занять на тиждень з дисципліни «Фізичне виховання». На II та III курсах у 3-5 семестрах заплановано по 2 години аудиторних занять на тиждень.

Отримання заліку з дисципліни «Фізичне виховання» – обов'язкове. Кафедра фізичного виховання проводить навчальну роботу зі студентами всіх факультетів НТУУ «КПІ» (близько 700 академічних груп) у вигляді практичних занять з 14 видів спорту, серед яких атлетична гімнастика (пауерліфтинг, важка атлетика), аеробіка, баскетбол, бокс, вільна та греко-римська боротьба, дзюдо, таеквандо, волейбол, кульова стрільба, легка атлетика, настільний теніс, плавання, спортивна гімнастика, туризм, теніс, шейпінг.

Кафедра фізичного виховання спільно з кафедрою спортивного вдосконалення організовує та проводить на факультетах НТУУ «КПІ» змагання з різних видів спорту, зокрема першості НТУУ «КПІ», спартакіаду НТУУ «КПІ», майстер-класи з різних видів спорту, місячник здорового способу життя.

Клуб спортивної аеробіки і фітнесу КПІ «Талісман» приніс КПІ, Києву та Україні широке світове визнання завдяки виступам спортсменів клубу та впровадженню новітніх технологій аеробіки і фітнес-програм. На сьогодні клуб КПІ «Талісман» є професійною базою Федерації України зі спортивної аеробіки і фітнесу. Все більшу популярність аеробіки відображають чемпіонати світу.

Туристичний клуб «Глобус» існує (з перервами) з 1952 року. За цей час тисячі людей змогли побувати на Кавказі, Памірі, в Карпатах, Криму, отримати незабутні враження і повноцінно відпочити. Досягнення членів клубу – першопроходження, експедиції у важкодоступні райони, високі місця на змаганнях – говорять самі за себе. Турклуб «Глобус» проводить змагання з техніки туризму, орієнтування, виживання (а також беремо участь в загальнодержавних, обласних тощо), організовує й проводить походи різних видів й категорій складності по Україні, Кавказу та іншим регіонам Європи і Азії, готує інструкторів у школі інструкторів карпатського табору «Глобус».

Первинна організація Товариства сприяння обороні України НТУУ «КПІ» – найбільша в Києві. Тут діють клуб дельтапланерного спорту, радіоклуб, автошкола, секція стрільби.

Клуб дельтапланерного спорту НТУУ «КПІ» «Альтаір» був заснований більше 30 років тому. За цей час через нього пройшли сотні студентів, випускників і викладачів нашого вузу. Сьогодні робота клубу проходить у тісній співдружності з факультетом авіаційних і космічних систем. Зараз тут 50 активних пілотів та курсантів, причому кількість бажаних вчитися літати постійно зростає.

Туристичний клуб студмістечка «СКІФ» займається організацією і проведенням масових туристично-краєзнавчих і спортивних заходів для студентів студмістечка. За час свого існування учасники турклубу побували в Криму, Карпатах, пройшли водними шляхами України понад 1500 км.

Співає Народна академічна хорова капела

Ансамбль спортивного бального танцю «Стиль»

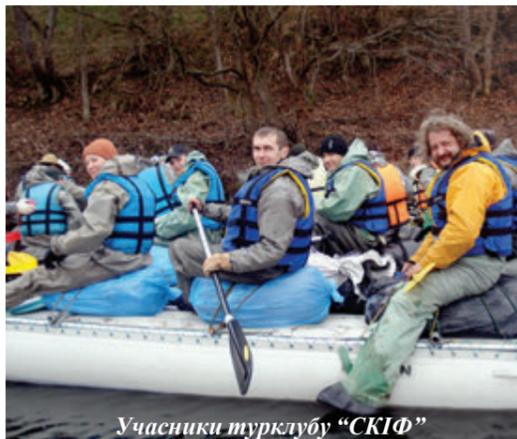
Виступає капела бандуристів

Збірна КПІ зі спортивної аеробіки та фітнесу

Конкурс «Королева КПІ»

Учасники турклубу «СКІФ»

50-метровий плавальний басейн КПІ – кращий у Києві

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»

газета Національного технічного університету України

«Київський політехнічний інститут»

☎ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
✉ gazeta@users.ntu-kpi.kiev.ua
☎ гол. ред. 241-66-95; ред. 454-99-29

Головний редактор
В.В.ЯНКОВИЙ

Провідний редактор
В.М.ІГНАТОВИЧ

Провідний редактор
Н.Є.ЛІБЕРТ

Дизайн та комп'ютерна верстка
Л.М.КОТОВСЬКА

Комп'ютерний набір
О.В.НЕСТЕРЕНКО

Коректор
О.А.КІЛІХЕВИЧ

Реєстраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.

Друкарня ТОВ «АТОПОЛ-іню»,
м. Київ, бульвар Лепсе, 4
Тираж 2000

Відповідальність за достовірність
інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається
з авторською.